

Bugetul cetățeanului român

Anul 2013

Starea națiunii din punct de vedere bugetar

Ce conține prezentarea

- Două modele diferite:
 - Austeritate, Subdezvoltare, Inechitate vs Disciplină, Dezvoltare, Echitate
- Bugetul. Starea financiară a națiunii
- Cheltuielile pentru 2013
- 2012. Consecințele deciziilor luate
- Măsuri noi pentru 2013. Reduceri de cheltuieli
- Datorii istorice
- Noutățile bugetului. Noua filosofie bugetară
- Sinteza cifrelor – în valoare pe cap de locuitor

Două modele diferite

Modelul greșit al austerității nu a fost sustenabil. Românii au vrut schimbare

- **Ajustarea** a fost necesară, din cauza deficitului bugetar prea mare. România nu mai era imprumutată ieftin de nimeni.
- **Cum s-a făcut? Prin austeritate**, inechitate și subdezvoltare. Deși s-a realizat ajustare bugetară, s-a creat o nedreptate socială, au crescut inegalitățile și o subdezvoltare economică.

Un alt model: disciplină, dezvoltare și echitate.

- Guvernul este dator să aplice disciplina fiscal-bugetară, să corecteze inechitățile sociale și să ia măsuri care să ducă la dezvoltare.
- **Disciplina fiscală** = reguli aplicabile pentru toți; contribuabilii corecți trebuie încurajați. Război total evaziunii fiscale.
- **Disciplina bugetară** = reducerea deficitului bugetar, eliminarea risipei în cheltuirea banului public, creșterea eficienței investițiilor
- **Echitatea fiscală** = stabilirea unei sarcini fiscale în funcție de puterea fiecăruia de a plăti

Câți bani au românii

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

- Cum arată bugetul. Câți bani au românii. Câți bani are statul
 - Politicienii vorbesc mereu de PIB. Aceasta, pe înțelesul tuturor, echivalează cu **rezultatul muncii tuturor într-un an.**
 - **În 2013 România va produce cca 140 de miliarde de euro.** Aceasta echivalează cu o valoare de 7000 de euro produsă de fiecare român.
 - **Guvernul readuce România în anul 2013 la nivelul PIB din 2008, dacă avem stabilitate, credibilitate și consecvență**
 - Ultimii 4 ani – pierduți pentru dezvoltare.

	miliarde euro					
Anul	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PIB	139.8	118.3	124.1	131.6	132.6	139.8
Deficitul bugetar	6.7	8.6	8	5.6	3.1	3

Buget și deficit

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

- În 2013:
 - **Veniturile statului ajung la 46** miliarde euro (2300 euro / persoană)
 - **Cheltuielile statului se ridică la 49** miliarde de euro (2450 euro / persoană)
 - Deficitul bugetar = 3 miliarde euro (150 euro / persoană)
 - **Finanțarea deficitului bugetar:** 1,5 miliarde euro din surse interne, 1,5 miliarde euro din surse externe

Datoria publică

- **Cât datorăm** – este vorba de datorii strânse după 1989 și până în prezent: **51 de miliarde de euro** – toată datoria publică a României
- 60% din această datorie este în valută, 40% în lei;
- 48% din această datorie este internă, 52% este externă
 - **2.500 de euro datorie pentru fiecare cetățean!**
 - În ultimii 4 ani, datoria României a crescut. Acum 4 ani, datoria României era de 19% din PIB (28 mld euro) echivalentul a 1400 euro datorie pentru fiecare cetățean
 - În 2013, România are datorii scadente de 14,4 miliarde de euro, din care 1,2 miliarde euro aferente împrumutului de la FMI și Uniunea Europeană – acestea vor fi refinanțate
 - România are o datorie de 34,7% din PIB. Din UE, doar trei țări au datorie mai mică (Estonia, Bulgaria, Luxemburg), în timp ce 23 de țări au datorie mai mare.

Categoriile de cheltuieli 2013

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

- Unde se duc cei cca 49 miliarde euro (2450 euro / persoană):
 - **Salarii** – 10,2 miliarde euro
 - **Pensii** – 11,1 miliarde euro
 - **Investiții** – 7,8 miliarde euro (din care 2,5 miliarde euro din fonduri europene)
 - Cheltuieli cu **bunuri și servicii** – 7,6 miliarde euro
 - Cheltuieli cu **asistența socială** – 4,4 miliarde euro (poate părea mult, dar este ponderea cea mai mică de cheltuieli sociale din toate statele Uniunii Europene)
 - **Dobânzi** la credite – 2,5 miliarde euro
 - **Subvenții** – 1,1 miliard euro
 - Contribuția României la **UE** – 1,4 miliarde euro
 - Alte transferuri și cheltuieli – 2,9 miliarde euro

Cheltuielile pe domenii 2013

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

- Asigurări și asistență socială: 16,5 miliarde euro
- Sănătate: 6,2 miliarde euro
- Transporturi: 4,9 miliarde euro
- Educație și cercetare: 4,4 miliarde euro
- Agricultură și dezvoltare rurală: 3,8 miliarde euro
- Ordine publică și siguranță națională: 2,7 miliarde euro
- Administrație publică centrală și locală: 2,0 miliarde euro
- Locuințe, servicii și dezvoltare publică: 1,5 miliarde euro
- Apărare: 1 miliard euro
- Protecția mediului: 1 miliard euro
- Alte domenii bugetare (datorie publică, alte servicii generale etc): 5,0 miliarde euro

2012

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

- Am **reîntregit salariile** în sectorul bugetar la nivelul din iunie 2010 (8% în iulie, 7,4% în decembrie – a doua tranșă intră în plata în ianuarie). Plata salariilor crescute cu 8% a însemnat în 2012 o cheltuială suplimentară de 500 milioane euro. Aceasta sumă nu fusese bugetată în Legea Bugetului pe 2012 (lege adoptată în decembrie 2011).
- **Neperceperea începând cu luna mai a contribuțiilor pentru sănătate la pensionari și recuperarea graduală a sumelor** tăiate de fostele guverne – a însemnat în 2012 o cheltuială suplimentară de 300 milioane euro. Nici această sumă nu fusese bugetată în Legea Bugetului pe 2012.
- **Creșterea absorbției de fonduri europene** cu 450 milioane euro față de 2011, deși am suportat corecții financiare substanțiale din cauza neregulilor constatate până în noiembrie 2011.

2012

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

- În paralel cu repararea unor nedreptăți sociale, **am îndeplinit criteriile agreate cu CE, FMI și BM privind deficitul bugetar:**
- ÎN AN ELECTORAL AM REDUS DEFICITUL BUGETAR CU 2,5 MILIARDE EURO FAȚĂ DE 2011. Din cele 27 de țări UE, România a avut cea mai mare reducere procentuală a deficitului, în an electoral.
- PENTRU PRIMA DATĂ DUPA 2007 NE-AM ÎNCADRAT ÎN LIMITA DE DEFICIT BUGETAR DE SUB 3% DIN PIB PE METODOLOGIE EUROPEANĂ, CREÂND PREMISELE DE IEȘIRE DIN PROCEDURA DE DEFICIT EXCESIV
 - Am asigurat o stabilitate politică, la finalul anului electoral, care s-a revăzut și în stabilizarea cursului de schimb leu-euro (astăzi: 1 euro=4,37ron)
 - Nu am mai accesat fonduri de la FMI
 - Statul s-a împrumutat de pe piețele private cu costuri din ce în ce mai mici, atingând un minim istoric al dobânzii de 5% la euro și 6% la leu
 - CDS, în aprilie 2012 era 345; în prezent, CDS este 197

Măsuri noi introduse în 2013

- **Plătim pensiile indexate** cu 4% - cheltuiala suplimentară față de 2012 de 500 milioane euro.
- **Finalizăm restituirea sumelor reținute la pensionari** din contribuțiile de sănătate – cheltuială suplimentară față de 2012 de 100 milioane de euro.
- Plătim **a doua tranșă de recuperare a salariilor bugetarilor** – cheltuială suplimentară de 1,1 miliarde de euro.
- Asigurăm o **cofinanțare crescută** pentru fondurile europene cu 1 miliard de euro față de 2012.
- Asigurăm **plata facturilor la medicamente** în maxim 60 de zile – cheltuială suplimentară de 800 milioane euro

(acestea presupun un necesar de 3,5 miliarde euro)

Reduceri de cheltuieli in 2013

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

Parlament

- Bugetul Parlamentului în ansamblu va rămâne la nivelul 2012
Va scădea suma alocată pentru fiecare parlamentar

Guvern

- Reducem numărul de consilieri, precum și numărul celor angajați în ministere; reducerea funcțiilor de conducere din aparatul central

Eliminare privilegii

- Reforma dură a companiilor de stat, a autorităților și a altor instituții bugetofage

Alte instituții publice

- Reducere de cheltuieli, prin instituirea unei reguli de a nu permite angajarea de noi cheltuieli fără aprobarea bugetelor
- Nu se mai finanțează de la bugetul de stat proiectele susținute din fonduri europene
- Stoparea alocărilor pe criterii politice

Datoriile istorice

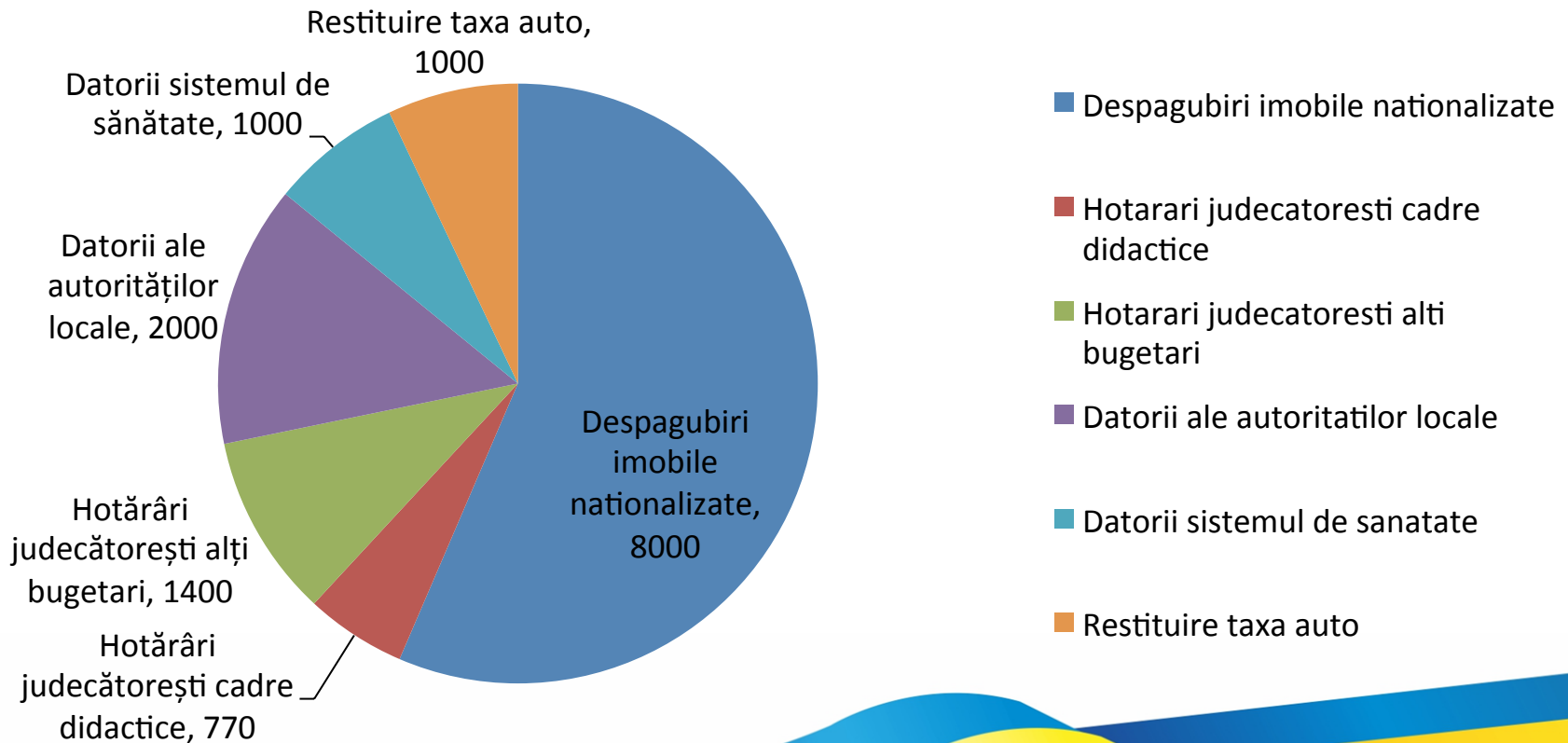
- Mari probleme amânate în ultimii ani – datoriile generate de deciziile luate în ultimii ani și care vor trebui eșalonate pe anii următori:
 1. **Despăgubiri pentru terenuri și construcții naționalizate** – Restituiri în natură plus 5 mld. plătite deja (4 prin Fondul Proprietatea, 1 numerar). Mai sunt solicitări pentru 8 miliarde euro. Decizie CEDO aprilie 2013
 2. **Hotărâri judecătorești pentru cadrele didactice** – 770 milioane euro
 3. **Hotărâri judecătorești pentru alți bugetari** – 1,4 miliarde euro
 4. **Datoriile ale autorităților locale** – 2,2 miliarde de euro
 5. **Datoriile sistemului de sănătate** - 1 miliard euro
 6. **Restituirea taxei auto** – 1 miliard euro

Total: peste 14 mld euro

Datoriile istorice

Milioane euro

2013-2016

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

- **România va respecta angajamentele** asumate cu partenerii externi pentru menținerea încrederii ridicate în potențialul economiei românești și finanțarea cu costuri reduse
- **Continuăm repararea de nedreptăți sociale**, pentru cei mai afectați de criza economică din ultimii ani
- Reforma **personalului bugetar**
- Reforma **salarizării**
- Reforma **sistemului fiscal** și de **colectare** a taxelor
- Reforma **bugetului**
- Reforma **investițiilor publice**

Noul buget

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

- Ce va aduce nou bugetul din 2013:
 - **Transparență și bune practici: “Ghidul cetățeanului despre buget”**
 - **Publicare online** a datelor din bugetul României (pentru a putea fi verificate tot timpul cheltuielile prognozate pentru fiecare minister)
 - **Bugetarea cheltuielilor de capital bazată pe criteriile de eficiență a investițiilor**
 - **Proiecție bugetară multi-anuală pentru 2014-2016**, pentru o mai mare stabilitate și predictibilitate
 - **Dezbatere publică extinsă a bugetului**, inclusiv cu opoziția parlamentară, înainte de adoptare

O nouă filosofie fiscal bugetară

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

- **Reduceri de cheltuieli** și atragere de **resurse suplimentare** la buget
- **Reorganizarea sistemului de colectare** și de **combatere a evaziunii fiscale**
- **Reforma judiciară**, în paralel cu implementarea noilor coduri
 - Există, în prezent, **plângeri penale** referitoare la neregulile majore înregistrate în ultimii ani la mai multe companii importante, precum Poșta, Hidroelectrică, Oltchim, ANAF, CNAS, ANRMAR.

Sinteză / cifre pentru fiecare cetățean

Bugetul Cetățeanului

Anul 2013

7000

- 7000 euro produce un român într-un an

2500

- 2500 euro datorie a acumulat fiecare român (stocul datoriei); în 2004, datoria era de 1400

2300

- 2300 euro colectează statul în medie de la fiecare cetățean

700

- Suplimentar, 700 de euro per cetățean este paguba generată de datoriile istorice

2450

- 2450 euro cheltuie statul în medie pentru fiecare cetățean

175

- 175 de euro este beneficiul per cetățean al măsurilor noi introduse prin proiectul de buget